

Q. R. B. V.

HILARIA,

NOVELLI CAPITANEI PROVINCIALIS,
ILLUSTRIS,
GENEROSISSIMI EXCELLENTISSIMIQUE
DOMINI,

DNI JOHANN. CHRIS-
TIANI DE Schönberg/

IN Bohse/ Rummerau/ ETC. TOPARCHÆ,
SAXONICO-ELECTORALIS CONSILIARII AC CO-
MITIS SPLENDIDISSIMI,
VIRI SUFFRAGIIS OMNIUM EXPECTATISSIMI,
MUSARUM PATRONI OPT. MAX.

HONORIBUS,

NONNULLI OPT. SPEI JUVENES,
LUSATI OMNES,
BONO OSCINE

PALÆSTRA CIVILIS ELOQVENTIÆ
PRODITURI,
IDEMQUE ET IPSI STYLUM UTRISQUE LINGVÆ,
LINGVÆ LATINÆ ET GERMAN.

EXERCITURI,
ACTU ORATORIO CIVILI
PRACTICO

IN THESI ET HYPOTHESI
POST

PASCHALIA,

ANNO *els 1sc* LXXXIX, D. XV. APRILIS,
ANTE ET POST MERIDIEM,

DABUNT,

SOLEMNITER INDICIT

CHRISTIANUS FUNCCIUS,

AUGUSTI GYMNASII GORLIC. RECTOR.

GORLICII STANNO ZIPPERIANO.

L. S.

Dem Ego, qui PARENTALIA, DIVIS Viri, heu
qvondā! de Patria longē meritissimi, hodiē verō bea-
tissimi, MANIBUS, Manibus videl. *Illustris, Gene-
rosissimi Excellentissimiq; Domini, DNI CHRISTO-
PHORI VICEDOMINI* ab *Castat / Toparchæ,*
qvum in vivis esset, in *Zahmen / Dürbach / Klieten /
Eseberg / &c. Consilarii ac Comitum Saxo-Electorales*
Splendidissimi, Splendidissimi item per hunc *Super-
Lusatiae Marchionatum Capitanei Provincialis,* à duo-
bus bonæ spei Adolescentibus danda, Anno superiori indicebam, HILA-
RIA currente hoc Annō, NOVELLIS Viri & ipsius *Illustris, Generosissi-
mi Excellentissimiqve Domini, DNI JOHANNIS CHRISTIANI* de
*Schönberg / Felicissimi in Lobse / Kummerau / &c. Toparchæ, Serenissi-
mo Potentissimoqve Saxonum Electori nihilominus à Consiliis & Comitatu,
Capitanei Lusatiae hujus Super. Provincialis Eminentissimi,* summi DEI au-
spiciis suffragiisque omnium, omnium & expectationibus Bonorum, fe-
liciter haut ita pridem electi, juxtā ac confirmati, ipsis tandem Comitibus
Provincialibus, extra ordinem edictis, Prid. Eid. Febr. per *Commissar. Ele-
ctoral. Splendidiss.* Ordd. *Illustr.* repræsentati, HONORIBUS à meliori
Studiostræ nostræ Juventutis Parte post PASCHALIA solemnissimē danda,
indico. Erant alioquin HILARIA utriqve eruditiori qvondam in uni-
verso Terrarum Orbe Genti solemnia. Solemnia Atticæ erant Genti:
erant Latii potissimum Genti admodum solemnia. Athenis nimirum
Festa hæc, eaqve publica alia, alia privata, non pietati, sed lætitiæ, *Græ-
cissimo,* ut ita loquar, *JOHANNES MEURSIO* in *Græcia Feriata* referen-
te, habebantur consecrata. Habebant utiqve Athenienses, *Maximi Mo-
nachi,* è Scholiis ad Dionysii Areopagitæ Epistolam octavam Latinè red-
ditis, Verbis, aliquot dies: qvos Hilarios nucepabant: erantqve horum
privati alii, & *HILARII* Masculino appellabantur Genere: veluti si quis
nuptias celebraret, aut si natus alicui esset filius. Alii verō *vulgares* erant
ac *publici,* Neutroqve Genere *HILARIA* vocabantur: veluti, qvum
Rex aliquis, publicè proclamatus, τὰς δημοσίας ἡλαρίας, h. e. *publicas hi-
larias,* subditis exhiberet. Et his qvidem diebus nequaquam lugere li-
cebat: sed spectacula & sacrificia cotidie exhibebantur, judicia differeban-
tur, ludi spectabantur, convivia per omnes, Hilariis his dicatos, dies
apparabantur. Apud Romanos deinceps proprio nomine *HILARIA*
Festum *Matri Deum* sacrum dicebantur. Die nō. XXV Martii, qvi IIX
Kalend. Apr. est, Hilaria erant. *Ad IIX. Kalend. Apr.* Vir Consularis &
Illustris, idemqve & reconditæ scientiæ Auctor, *MACROB.* scribit, exord.
lætitiæ celebratur: *qvem diem Hilaria appellant: qvō primum tempore Sol
diem longiorem nocte protendit.* Hilaria verō in honorem Matris Deum
qvōd celebrarentur qvondam in Latio, è laudato *Macrobio* constat &
Lampridio. *LAMPRIIDIUS* enim in *Alexandro Severo* ita scribit: *Kalen-
dis*

dis Januariis & Hilaris Matris Deum, & Ludis Apollinaribus, & Jovis Epulo,
& Saturnalibus, & hujusmodi festis diebus &c. De temperantia ibidem & fru-
 galitate Alexandri Severi futilis, si scribendi genus spectetur, caeterum
 necessarius, si ipsum scribendi spectemus argumentum, Polyhistor, loqui-
 tur: scribitq; & in *Aureliano* VOPISCUS de Hilaribus, *his omnia Festa &*
fieri debere & dici. Sic ergo, quum HILARIA non heri aut nudius tertius
 enata, sed prisco jam aevò in Attica & Latio data sint, non ineptà voce,
 neque & recenti more, ore verò Christiano HILARIA hodie indico:
 quæ ACTU ORATORIO CIVILI PRACTICO Novis Novelli Domi-
 ni CAPITANEI PROVINCIALIS Honoribus ab optimis, è nostra
 Civilis Eloquentiæ Palæstra prodituris, Stylumque & ipsum, optimum in
 Latina æque ac Teutonica Lingva dicendi Magistrum, exercituris, Ephe-
 bis dabuntur. Etenim, posteaquam pia Mater Ecclesia HILARIA sua
 SACRA, & Pietati & Hilaritati Christianæ jam inde à XVI. Seculo, ac
 quod excurrit, consecrata, debitis REDIVIVI JESU sui Honoribus, in-
 ter mera jubila ac plausus paschales, in Petrino nostro ac Paulino Tem-
 plo nuperrimè dedit, danda nunc quoque à Nobis in Augusto hoc ad Nis-
 sum Gymn. HILARIA sunt CIVILIA. HILARIA hilaritati, inquam,
 publicæ, post novissimè quidem elapsa PASCHATIS HILARIA, danda
 sunt PROVINCIALIA. Festum hilaritatis s. lætitiæ provincialis puto:
 quod, paucis abhinc elapsis Septimanis, inter lætissimos Lusatiæ nostræ
 Superioris applausus, auspiciatissima NOVELLI CAPITANEI PRO-
 VINCIALIS, Atavis editi Heroibus Mæcenatis, h. e. literarum literato-
 rumque Fautoris nominatissimi, ipsius & literatissimi Equitis, electio,
 constitutio, confirmatio, repræsentatio peperit Nobis. Tam fecundus
 autem Festi hujus partus ap. Nos fuit: ut sub manibus quasi, & in *THE-*
SI & in *HYPOTHESI*. nasceretur ACTUS quidam ORATORIUS CI-
 VILIS PRACTICUS: quò TANTI PATRONI admiratores nonnulli
 devotique cultores, Novis Ejusd. Honoribus humillimè assurrecturi, juxta
 & Stylum in utraqve, Latina ac Germanica Lingva, liberrimè exercituri,
 inter festivos tympanorum, tubarum, tiliarum ac fidium sonitus mera
 ac vera darent HILARIA. Atque ACTUS hic ORATORIUS noster,
 CIVILIS & ipse, ipse item PRACTICUS, quò & Civilitatem simul suam
 & Praxin Oratoriam, juxta Nobilissimi WEISII ductū, Venerabili Auditorio
 Nostri probabunt, quoniam craftini, si DEUS voluerit, Die, duabus ante,
 ac totidem post Meridiem currentibus Horis, in Palæstra nostra Oratoria
 totus è prompta memoria solemniter exhibebitur: Solemnitati huic Gy-
 mnasticæ, HILARIA nostra concelebraturi, ut bono corde SUMMI,
 MEDIOXIMI, IMI in Civitate hac Gorlic. interesse haut dedignentur,
 officio, cultu, amore omni omnes rogo, invito, sollicito. Adeste proinde
 PATRONI, adeste FAUTORES, adeste AMICI, literati & illiterati
 Viri, quotquot in hac Urbe & extra Urbē estis, frequentes tam post auditā
 horam matutinam VIIam, quam horā post meridiem craftinæ lucis
 Imā adeste! Adeste omnes auscultaturi, spectaturi, testaturi. Cumpri-
 mis verò Vos PATRES Reipubl. nostræ CONSCRIPTI unius Quadri-
 horii spatium Vestris negotiis ad Actus nostri solemnioris decus Vobis
 eximi patimini, prædictis HILARIBUS frequenti præsentia lucem &
 splendorem haut gravatim circumfufuri. Næ Ego certè sedulo dabo
 operam: ut hoc favoris ac benevolentia genus rectè æstimetur, atque
 adeò, ceu Pœeta ait,

semper apud memores tanti stet gratia facti.

P. P. GORLICH *Lus. D. XIV.*

Apr. Anno c. l. l. LXXXIX.

Le 29 85 71

PERSONARUM & RERUM ELENCHUS.

SALUTATOR.

JOHANNES MARTINUS Möller / Gorl. Lus.

qui vel ipse, ob tam frequens Auditorium hilaritate in HILARIIS
bisce CIVILIBUS qu. ebrius factus, in conspectum prodibit, ac
presentes Auditores Oratione Latina humanissime salvere jubebit,
vultus Idem serenos dicturis eblanditurus.

PROLOGUS.

JOHANNES GEORGIUS NEUMANNUS, Gorl. Lus.

Carmen Epicum de Eloquentia omnibus viribus majori, ansa
è Numo ap. PIERIUM in Hieroglyph. L. I. c. XXVI. in quo leo an-
terioribus pedibus ad humum inclinat, desuper verò caduceum
Mercurii cum Lemmate, VIRES CEDERE ELOQVENTIÆ,
conspicitur, sumptâ, pracenturus, inque eodem & ipse, factâ dein-
ceps Apodosi, Benevolentiam Auditorum captaturus.

ORATORES CIVILES

in

THESI.

I. WOLFFG. FRIDERIGUS de WARNSDORFF, Eqv. Lus. S.

Orationem Civilem German. in Thesi, quæ nomine Principis à Com-
missario ejus sub introduct. NOVI CAPITANEI PROVINC.
haberi possit, recitaturus.

II. JOHANNES CHRISTOPHORUS de Penzig / Eqv. Lus. Sup.

Orationem in Thesi alteram Civilem German. quâ ad superiorem
Orat. Orator aliquis Provincialis ORDD. PROVINCIALIUM
nomine respondere possit, habiturus.

III. CHRISTIANUS DAVID FUNCCIUS, Gorlicensis Lus.

Orationem in Thesi Civilem German. tertiam, quæ CAPITA-
NEUS PROVINCIALIS ipsemet ad Orationem introductoriâ
Commissario Principis respondere, deque se optimam cum PRINCIPI
suo, tum & PATRIÆ, inque hac ORDINIBUS præcipuè, spem facere
possit, ab ore daturus, sed finito Actu ipse Vale suum Scholæ Augustæ
dicturus.

IV. JODOCUS CHRISTOPHORUS CATO, Schoenb. Lus.

Oratione Civili Latina in Thesi dicturus, ac ficto à Principe missi
COM-

1017

COMMISSARII nomine Novellum Provincia Capitaneum ORDINIBUS presentaturus.

V. BENJAMIN NEANDER, Reichenbachio-Lusatus,
dicturus & ipse in Thesi Oratione Civili Latina atque ad Commissarii Orationem facto ORDINUM nomine responsurus.

INTERLOCUTOR.

JOHANNES MATHÆUS Wießner / Rengersd. Lus.

Carmine ipse Teutonico suo filum quasi prius Actus nostri Oratorii Civilis Practici inopinatò abrupturus, & ad præsstandum Auditores dimissurus, Idem verò ille ad alteram Actus ejusd. Partem, Horis pomeridianis audiendam, decenter invitaturus.

ORATORES CIVILES

in

HYPOTHESI.

I. WOLFFG. FRID. de WARNSDORFF, Equ. Lus. Sup.

Oratione, quæ tota Emblematica, suo, quod dicitur, Marte conscriptâ, Novello DNO CAPITANEO PROVINC. DUAS STATUAS MARMOREAS, in Virtutis Alteram, Alteram in Honoris Templo, cum Lemmatibus suis erecturus, atque deinceps Eidem nomine suo submissè gratulaturus.

II. Gottlob BEHRNAUERUS, Bertzd. Lus.

Oratione & ipse, quæ tota Emblematica, proprio Marte elaboratâ, Novello DNO CAPITANEO PROVINC. cum Lemmatibus suis ROSAM QVINQUE FOLIORUM porrecturus, atque sub Emblemate hoc tanti Herois Amorem erga Patriam, piam Eruditionem, Prudentiam, Munificentiam, ac non vulgarem Constantiam, dignis laudibus, sed modestè, celebraturus, Eidem novos Honores Musarum Nisiacarum nomine humiliter gratulaturus, Vale denique Musis nostris dicturus.

III. NATHANAEL Heer / Gorl. Lus.

Oratiunculâ in Hypothesi Latinâ, eâdemque & ipsâ ad Epistola Epistolarum Manutianarum omnium Imæ faciem elaboratâ, communi nomine NOVELLO DNO CAPITANEO PROVINC. de novis honoribus gratulaturus.

IV. GODOFREDUS Neumann / Gorl. Lus.

id ipsum & ipse in Hypothesi, ad Epistola Manutiane Ilde imitationem compositâ, Oratiunculâ factururus.

B.

V. CHRI-

V. CHRISTIANUS NEANDER, *Marckersd. Luf.*

Oratione sua Latina, & Splendidissimo DNO CAPITANEO PROVINC. de novella impetrata, quam ornet, Sparta, & dulcissima quoque PATRIÆ de tanto Capitano Provinciali decenter gratulatum iturus.

VI. CAROLUS PHILIPPI, *Gorlicensis Lufatus,*

sub arguta Inscriptionis Schemate novos OPT. DNO CAPITANEO Honores devotè gratulaturus, eundemque & commodò Patria vivere ac valere iussurus.

VII. CHRISTIANUS Gotelob Wiedemann / *Gorl. Luf.*

brevi Orat. Lat. Eminentissimo DNO CAPITAN. PROVINC. Romulidum illud ^{TE} acclamaturus.

IIX. JOHANNES JACOBUS PREIBISIUS,
Gorl. Luf.

Gratulatoria Latinâ Eundem eminentiss. Provincia nostra CAPITANEUM Oratiunculâ excepturus: is ipse nempe inter suborta novella dignitatis gaudia & Capitano tanto de splendidissima impetrata Sparta, et tanta quoque Sparta de splendidissimo impetrato Capitano submissè gratulaturus.

EPILOGUS.

CHRISTIANUS ~~Wand~~ / *Bernstad. Luf.*

Carminè Heroico Colophonem toti additurus Actui, idemque & decentes Venerabili Auditorio gratias, cum pro gemino accessu, tum pro benevola auscultationis continuatione, additò votò, additâ item obsequiorum officiorumque civilium pollicitatione, acturus.

MUSICUS.

RUDOLPHUS Erdmann ERMELIUS,
Cala - Luf.

Odis suis inter Musicos concertus Musicis audiendum se staturus, harumque alterâ Dnos Auditores honorificè excepturus, alterâ Eosdem honorificè dimissurus.

SOLI DEO GLORIA.

Ad

Ad
Illustrem,
Generosissimum, Excellentissimumque
Dominum,
DN. JOHANNEM CHRISTIANUM
de Schönberg/
Virum Gente & Mente eminentiss.
MUSARUM PATRONUM OPT. MAX.
INSCRIPTIO.

* * *

Subiisti,
VIR ILLUSTRIS,
Supremi in nostra hac Lusatia Super. Honoris Templum!
Templum, juxta Virtutis quod positum est Templum,
subiisti!
Bene ac sapienter Romani,
ut alia prisca illius atatis erant,
gemellâ Aedem Honori ac Virtuti facie junctim locarunt.
Comminiscebantur enim prudentissimi Rerum Arbitri,
potentissimi Gentium Domini:
quod in Te, & Gente & Mente nobilissimo Viro, videmus.
IBI HONORIS PRÆMIA ESSE,
UBI MERITA SINT VIRTUTIS,
comminiscebantur.
Impetrâsti nimirum GENEROSISSIME DOMINE:
quicquid impetrari à Te,
pro summa sua Clementia,
INDULGENTISSIMUS PATER PATRIÆ
voluit.
Facile aliàs ducit situm,
aut etiam senescit,
Natalium ingenuitas:
nisi Mentem inveniat:
quæ Virtutis Doctrinaque cultu capiatur.
Sola Virtute & Doctrina vivitur.
Doctrina ac Virtute venit Honos.

Felix

Felix iterumq; felix: quem utraq; subvebit ala.

Felicioꝛ ab hoc gradu: gradus nisi sistitur.

Non sistitur:

*si ab altiori Virtutis Fama locò Templum Honoris
pandat.*

Felicissimus deniq; est:

quisq; Doctrinâ comite idem occupat Templum.

Etenim,

*ut in alto per Virtutem stare gloriosum,
ita cum Eruditione ac Doctrina ibidem stare rarum est
ac carum.*

Utrumq; hoc probare Nobis pergito,

EXCELLENTISSIME HEROS:

ut probasti hætenus,

Titulis utiq; jam ac dignitate major!

Sic Virtus, sic Doctrina dignum Te reddent:

qui magis magisq; colaris.

Dignum Te utraq; reddet:

qui Sparta huic splendidissima cum laude diu praesit.

Sic & quilibet Eruditorum Te commendabit Romanè,

h. e. optimè.

Commendabit Te quisq;:

quòd,

& per Doctrinam & per Virtutem,

*ad Provincialem hanc administrandam Spartam sis
admotus.*

Sic Patria Te colet Tua,

ipsaq;:

ut praesentes Tibi gratulabitur honores,

ita applaudet futuris.

Vive ergò,

Vir in suprema Honorum Specula collocate!

NOVELLE PROVINCIAE CAPITANEE

vive!

Vive DOMINE:

ut virili hac aetate Vir sis:

qui eras, quum non esses!

Vive:

ut senili laude sis venerabilis.

Sic vovemus universi:

sic vovemus singuli.

Idem & ex Alto promittit DEUS.

C. F. R.
Dec

F.R. 104.
14

X2120709

Ze
2985

Q. R. B. V.

HILARIA,

NOVELLI CA
GENEROSISSI

ICIALIS,
MIQVE

DNI JO

HRI-

STIAN

IN Bohse/ Hum
SAXONICO-ELEC

ARCHÆ,
AC CO-

VIRI SUFFRAGI
MUSARI

TISSIMI,

H O M

NONNULLI
LU

S,
ES,

PALÆSTRA

TIÆ

IDEMQVE ET IPS
LINGVÆ

LINGVÆ,
MAN.

ACTU O

VILI

IN TH

PA

ANNO els 13
ANTE

RILIS,

CHRISTIANUS FUNCCIUS,

AUGUSTI GYMNASII GORLIC. RECTOR.

GORLICII STANNO ZIPPERIANO.

